

Når en Messias dør

Siden begyndelsen af marts måned har Rabbi Menachem Mendel Schneerson været indlagt på Beth Israel Hospital, Manhattan, New York, efter sit andet alvorlige hjertetilfælde. I maj måned fortælles det i den jødiske presse, at han ligger i respirator. At det går sådan med en 92-årig mand er i sig selv ikke noget at skrive om. Men der skrives og tales meget netop om denne mand og hans sygdom, fordi han har en stor tilhængerskare, der tror, at han er Messias.

Siden 1950 har Schneerson været leder af den jødiske Habad-bevægelse eller lubavitserne, som de også kaldes. I de sidste par år har han klart signaleret, at forløsningens tid er nær. En del af hans tilhængere har erklæret, at han er Messias. Se nærmere herom på side 3.

Skulle det ske, at Schneerson inden for en overskuelig fremtid dør, er det ikke ensbetydende med, at hans tilhængere betragter ham som en falsk Messias. I det amerikanske tidsskrift Moment skriver en kender af bevægelsen, Yosef I. Abramowitz, at forskellige forklaringer og reaktioner kan komme på tale blandt hans tilhængere.

Forklaringen på, at den messianske tid alligevel ikke oprandt i Schneersons levetid, vil være enkel, hævder Abramowitz. Den almindeligste forklaring blandt hans tilhængere vil være: Vi og det jødi-

Fra begyndelsen af 1993 kunne disse skilte ses i Jerusalem med en vinkende Rabbi Schneerson. Teksten forkyn-der: »Velkommen Kong Messias«.

ske folk var ikke værdige til at tage imod Messias. Derfor skal vi desto mere anstrenge os på at studere loven og især de afsnit, der har at gøre med Messias' komme og fortsætte med at gøre gode gerninger.

En mere radikal gruppe inden for bevægelsen vil sandsynligvis hævde, at i og med Schneerson er Messias kommet. Det vil blive betragtet som det første stadie i Messias-dramaet. Det næste stadie vil være opstandelsen fra de døde og genopbyggelsen af templet, som vil ske omkring 40 år senere. I denne forklaring knytter man til ved Maimonides, den store jødiske læreautoritet fra Middelalderen. Den naturlige verdensorden vil efter denne opfattelse indbefatte Messias' død. Men dette vil kun være af forbigående art. Man vil fortsætte med at bede om Messias' = Schneersons og alle jøders opstandelse fra de døde.

Og i Habad-kredse vil Schneerson fortsat blive studeret efter sin død. Abramowitz hævder, at efter Schneersons død vil tilhængerne stadig have billeder af ham i deres huse og studere hans værker. Schneersons taler findes i store mængder på tryk og på video, og tilhængerne studerer hans ord og tillægger dem samme autoritative betydning som middelalderens store jødiske autoriteter, hævder Abramowitz.

Habad-bevægelsen har formået at skabe interesse om Messias-skikkelsen også blandt jøder, der ikke deler Habadbevægelsens opfattelse af, at Schneerson er Messias. Af den grund er det ikke uden betydning at følge med.

Som Israelsmission er vi sat til at forkynde, at Messias er kommet i og med Jesus af Nazaret. Og at samme Jesus vil komme igen ved dagens ende.

Kai Kjær-Hansen

Schneerson er Kong Messias

ב"ה
THE WORLD CENTER FOR RECEIVING MOSHIACH

For out of Zion shall go forth the law. And the word of the
 L-rd from Jerusalem. (Isaiah 2:3)

* * *

The Lubavitcher Rebbe

Rabbi

MENACHEM M. SCHNEERSON

שליט"א

IS THE

King Moshiach

**NOW IS THE TIME
 TO ACCEPT HIS KINGSHIP!**

* * *

All nations of the world:
 "Fulfill the 7 universal Noachide laws
 given to you in the Torah of Moses!"

* * *

All parts of the Land of Israel belong
only to the Jewish people.
 A divine commandment eternal
 and unchangeable.

The L-rd shall be king over ail the earth. On that day the L-rd shall
 be One, and His name One. (Zechariah 14:9)

67 HA'ATZMAUT RD., P.O.B. 3084, BAT YAM 59130, ISRAEL

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

Annoncen, som her gen-
 gives på engelsk (tv.) og i
 dansk oversættelse (th.) er
 på flere måder måder
 interessant.

I øverste højre hjørne
 står to hebraiske bog-
 staver. De udgør en almin-
 delig jødisk forkortelse
 som betyder: Ved Guds
 nåde/hjælp.

Det engelske ord for
 Herren skrives ikke fuldt
 ud, men ufuldstændigt
 med en bindestreg:
 L-ord. Det skyldes, at man
 ikke vil udtale Herrens
 navn JHWH på hebraisk,
 og når man skriver på et
 andet sprog, gør man det
 ufuldstændigt.

Efter Schneersons navn
 findes en forkortelse
 »Shalita«, som ofte sættes
 efter en rabbis navn.
 Det betyder: »Må han leve
 længe og lykkeligt«.

VERDENSSENTRET FOR MODTAGELSEN AF MESSIAS

For belæringen udgår fra Zion
 og Herrens ord fra Jerusalem (Es. 2,3).

***

Lubavitcherrebbe Rabbi

Menachem M. Schneerson

er

Kong Messias

Nu er tiden inde til at indse at han er konge!

***

Alle verdens folk:
 »Opfyld de syv universelle noaitiske love
 givet jer i Moses' Torah!«

***

Alle dele af Israels land tilhører
 det jødiske folk **alene**.
 Et guddommeligt bud, evigt og uforanderligt!

Da skal Herren være konge over hele jorden;
 på den dag skal Herren være en og hans navn være ét (Zak 14,9).

67 Ha'atzmaut Rd. P.O.B. 3084, Bat Yam 59130, Israel

Længe leve vor herre, vor lærer, vor rabbi,
 kong Messias i al evighed.

Om Habad-bevægelsen og dens Messias

Ovenfor er gengivet en annonce fra *The Jerusalem Post International* 29. januar 1994. Uden tøven erklæres Rabbi Schneerson for at være Kong Messias. I store amerikanske dagblade som *New York Times* og *Daily News* har Habad-bevægelsens hovedkvarter i Brooklyn, New York, indrykket store annoncer, hvor budskabet har lydt: »Tiden for jeres forløsning er kommet«. Her er Schneerson citeret for ordene: »Nu, gør alt, hvad I kan for at bringe Messias, her og nu, straks!«

Om dette budskab fortælles det videre i annoncerne, at ethvert menneske har en gnist af Messias i sig og skal betragte sig som værende aktiv i at bringe messiastiden frem. Schneerson har forsikret, at det står fast, at forløsningen kommer. Alligevel kan »vi« ikke desto mindre fremskynde den. Schneerson har nemlig forsikret, at lige så snart »vi« med lidenskab og vedholdenhed kræver forløsningen af den Almægtige, vil den straks blive givet. Derfor er der al mulig grund til forøge de gode gerninger, studere loven vedholdende – især de passager som beskriver Messias-tiden, og brændende bede Gud om at bringe forløsningen straks.

For Habad-bevægelsen er det en grundtanke, at der i

hvert slægtled er en potentiel Messias. Denne Messias er undfanget, født og uddannet på en almindelig måde. Der er ikke noget overnaturligt ved ham. Han behøver ikke at demonstrere overnaturlig magt. Beviset på, at han virkelig var Messias, kommer først, når han har genopbygget templet i Jerusalem, og det jødiske folk igen er samlet i det forjættede land og der kan leve i fred. Alle bibelske love vil endnu engang blive landets Israels love. Folkeslagene vil anerkende Israels Gud, og det jødiske folk vil lede menneskeheden i guddommelig hyldest og lydighed.

Fra begyndelsen af Habad-bevægelsen – den går tilbage til første tredjedel af 1700-tallet – har tanken om Messias' snarlige komme været i forgrunden. Bevægelsens stifter, Baal Shem Tov, beskriver, hvordan han i 1746 oplevede en mystisk opstigen af sjælen til Paradiset. Om Messias' komme blev det ham da fortalt, at den ville indtræffe, når Baal Shem Tavs lære blev kendt og åbenbaret over hele jorden.

Om nogle af de efterfølgende hassidiske ledere fortælles det, at de søgte at fremskynde Messias' komme ved deres glæde og overholdelse af jødedommens forskrifter. Det

siges bl.a., at mange af dens ledere hver nat lagde sig til at sove i forventningen om, at Messias kunne komme selv samme nat – før de vågnede.

Habad-bevægelsens leder Menachem Schneerson har tilskyndet sine tilhængere til at fremskynde Messias' komme ved deres hengivenhed overfor jødedommen. I annoncer her fra foråret 1994 i de store amerikanske dagblade er der en rubrik, beregnet til at udfylde og indsende til bevægelsens hovedkvarter. Gør man det, lover man at gøre noget ekstra for at kunne være rede til at hilse Messias velkommen (se mere herom på side 5). Den bagvedliggende tanke er, at Messias kommer, hvis en fuld tilbagevenden til jødedommen finder sted. Den potentielle Messias er nemlig her nu på jorden.

Et slogan, som tilhængerne har brugt de senere år, lyder »Vi ønsker Messias nu!« Det betragtes ikke blot som et fromt ønske. Det er en sag, som kan realiseres. Bevægelsen kan realisere det ved at få andre jøder til at overholde jødedommen. Dette forklarer Habad-bevægelsens »mission« blandt medjøder (se mere herom på side 4-5).

Men også ikke-jøder inddrages. I annoncen ovenfor lyder opfordringen om at overholde

de syv noakitiske bud. Bude- ne, som ifølge jødisk opfattelse gælder hele menneskeheden, blev givet til Noa. De taler imod afgudsdyrkelse, gudspespottelse, grusom behandling af dyr, tyveri, blodskam og mord. Og det syvende opfordrer til at skabe et retfærdigt system, som kan sætte de seks andre bud i værk.

I bogen *Despite All Odds – The Story of Lubacitch* giver forfatteren Edward Hoffman, hvad Schneerson bl.a. har sagt om forholdet til ikke-jøder. Mens man tidligere som jøde har været forsigtig med at påvirke ikke-jøder, fordi

man ikke ønskede at blive anklaget for proselytisme – og fordi jøder levede et usikkert liv blandt ikke-jøder – er situationen nu en anden. Netop ved at forsøge at påvirke ikke-jøder vil disse forstå, at jøder er interesseret i hele menneskehedens velfærd. Den kan kun opnås ved at følge den guddommelige plan. Derfor skal jøder være med til at påvirke ikke-jøder til at overholde de syv noakitiske bud – og denne påvirkning skal ske gennem de forbindelser man naturligt har gennem sin business, sit arbejde eller de sociale relationer.

Kai Kjær-Hansen

For Habad-bevægelsen er det en grundtanke, at der i hvert slægtled er en potentiel Messias.

En strøgtur i Jerusalem

– mødet med en jødisk »indre mission«

Strøget i Jerusalem hedder Ben Yehuda Street – opkaldt efter Eliezer Ben Yehuda, som i forrige århundrede genskabte hebraisk som talesprog og betragtes som faderen til ivrit, nyhebraisk. Første gang man går på Ben Yehuda, falder

»Gør jer rede til Messias' komme« – Jerusalem april 1994.

»Missions-stander« med billede af Rabbi Schneerson og snak om den messianske tid med en med-jøde.

øjnene på ét, anden gang måske på noget andet – og har man været der ofte, ser man måske slet intet. Så ofte har jeg nu ikke været der!

Caspari Centret ligger tæt på Ben Yehuda Street, ikke meget mere end hundrede meter. I en pause mellem møderne for den internationale styrelse af Caspari Centret i slutningen af april bevæger jeg mig hen på Strøget. Jeg går efter Café Rimon, som ef-

ter min smag har verdens bedst cappuccino. Jeg tager en lille omvej, og i en af sidegaderne møder jeg det første tegn på, at der er nogle jøder, der har et budskab til andre jøder. Hvorfor ikke kalde det en slags jødisk indre mission?

Et skilt

På en bil er der fastgjort et skilt. På hebraisk står der: »Gør jer rede til Messias' komme«. Da jeg forleden var nede

ved Grædemuren og vendte mig om, så jeg samme budskab på et banner hængende fra et hus i det jødiske kvarter. Det er Habad-bevægelsen eller lubavitcher-bevægelsen, der med bannere og skilte forkynder, at den messianske tid står for døren, og at de har en potentiel Messias i Rabbi Menachem Schneerson – deres nu 92-årige leder i Brooklyn i New York. At han er syg-

fortsættes side 5 ⇨

En strøgtur i Jerusalem

– mødet med en jødisk »indre mission«

domssvækket efter sit andet hjerneblødning i marts og nu ligger i respirator, har ikke fået dem til at fjerne bannere og skilte.

Bilens ejer forkynder med et skilt til med-jøder, at det er væsentligt at gøre sig rede til Messias' komme. Sådan som nogle kristne med lignende skilte forkynder til med-døbte, at Jesus er vejen, sandheden og livet.

Andre skilte

Efter at jeg er kommet ind på Ben Yehuda og har konstateret, at min Café Rimon stadig ligger i en af de første sidegader på højre hånd, bevæger jeg mig først op ad Strøget – inden cappucino'en skal indtages. Musikanter fra det tidligere Sovjet giver deres til at sætte toner på lyd billedet – og har også deres skilte, som forkynder, at de har brug for økonomisk hjælp i deres både nye og gamle land. Skiltene fjernes – eller der vinkes afværgende – når jeg lægger an til at fotografere dem og deres skilte.

En »missions-stander«

Det næste, jeg standser op ved, er en Habad-jøde i snak med en anden jøde. Han har stillet sin »missions-stander« op i en sidegade, der munder ud i Ben Yehuda. På skiltet er der et portræt af den vinkende Schneerson. Skiltet fjernes ikke, når jeg lægger an til fotografiering. Hvorfor skulle

han også det? Som troende har han intet at skamme sig ved. Han har et budskab at bringe en med-jøde. At Messias kommer snart. Han minder mig om kristne, der på gågader i Danmark vil i kontakt med medkristne, der måske har glemt, hvem Kristus egentlig er. Sådanne fjerner vel heller ikke deres skilte, hvis eller når nogen vil fotografere dem.

En »missionær« og bederemme

Længere oppe på Ben Yehuda er en anden Habad-jøde ved at hjælpe en ung jøde med at lægge bederemme – så han kan holde bøn. Inden jeg får kameraet frem, er den unge jøde iført bederemme på armen – og bedekapslen på panden – i gang med at holde bøn med den bedebog, som »missionæren« har forsynet ham med. Ved siden af ham findes et hefte med et portræt af Schneerson på forsiden. »Missionæren« henvender sig til mig – nu da jeg er standset op. »Vil du også lægge bederemme?« spørger han mig. Jeg ryster på hovedet. »Er du jøde?« fortsætter han med at spørge. Jeg ryster igen på hovedet. »Nuvel, det er også for tidligt,« siger han, »du er ikke gammel nok.« »Hvad mener du med det?« spørger jeg. »Du er for ung, først når du har fået indsigt og forstår sandheden, kan du lægge bederemme,« siger han. Jeg nikker og

På Strøget i Jerusalem er en ung jøde blevet standset af en Habad-»missionær« og har fået kippen på hovedet, bedekapslen på panden, bederemme på armen og en bønnebog i hånden.

spørger om jeg må tage et billede. »Du kan jo prøve,« siger han. Og det gør jeg så.

Messias – Den Spedalske

Over cappucino'en kikker jeg lidt i det hefte, som jeg har fået stukket i hånden. Mine øjne falder på et par linjer, hvor der står, at Messias skal kaldes Den spedalske, og der ci-

teres fra Esajas kapitel 53, hvor der om Herrens tjener siges, at han tog vore sygdomme og bar vore lidelser. Tolkningen ligger tæt op ad den, som de første kristne brugte om Jesus.

Underligt, at denne bevægelse har genopdaget skriftord fra jødernes bibel – den vi kalder Det Gamle Testamente – om Messias' lidelse. Ofte

har det været sådan, at fordi kristne har tolket disse skriftord om Jesus, er de blevet undertrykt i den senere jødiske teologi om Messias. Jovist! Der er »mission« og »indre mission« i Habad-bevægelsen. Og der er en forståelse af, at Messias også er den lidende.

Kai Kjær-Hansen